

Stagiaire
Esther Busch

Steeds meer zij-instromende assistenten

Op steeds meer plekken in het land organiseren zorggroepen en mbo-instellingen zij-instroomtrajecten voor doktersassistenten. Dat lost niet in één keer het assistententekort op, maar zorgt wel voor een gestage instroom van zeer gemotiveerde medewerkers. Onder meer HuisartsenOrganisatie Oost-Gelderland gebruikte daarbij het traject dat de LHV de afgelopen jaren ontwikkelde voor het werven en opleiden van zij-instromers.

TEKST: BERBER BIJMA / BEELD: BABET HOGERVORST

De energie en het enthousiasme die deze groep meebrengt, is ontzettend leuk', vertelt Kristy Achterhuis. Als stagecoördinator tijdens de pilot bij HuisartsenOrganisatie Oost-Gelderland (HOOG) is ze nauw betrokken bij de assistentenopleiding voor zij-instromers. 'Ze zijn enorm gemotiveerd en leergierig.' De zorggroep werd in 2021 van twee kanten benaderd: ROC Graafschap College overwoog een opleidingstraject voor zij-instromende doktersassistenten op te zetten én huisartsen trokken aan de bel vanwege het steeds nijpender tekort aan assistenten. Het besluit was snel genomen: een werkgroep van twee zorggroepen, ROC-medewerkers, vertegenwoor-

digers van huisartsenpraktijken, een scholingsfonds en het UWV ging aan de slag met de vormgeving van een traject voor zij-instromers. 'Het draaiboek van de LHV voor zo'n traject was op dat moment net in de maak', vertelt Achterhuis. 'Wij waren als regio al van start gegaan toen het draaiboek op ons pad kwam. Daarna hebben we er flink wat tips uit gehaald, bijvoorbeeld voor de matchingsfase. Bovendien hebben we het draaiboek als checklist gebruikt: zijn we niets vergeten?' Aan belangstelling van potentiële assistenten ontbrak het niet in Oost-Gelderland. Op de eerste informatiebijeenkomst kwamen meer dan 100 mensen af. De belangstellenden kwamen deels uit de zorgsector. 'We

Larissa Meerman,
apothekhoudend
huisarts in Almen

zagen bijvoorbeeld meerdere verzorgenden IG, die graag van hun onregelmatige werktijden af wilden. Maar er waren ook verscheidene mensen van buiten de zorg. Alles bij elkaar een hele gemêleerde groep van zo tussen de 25 en 50 jaar.'

■ RISICO'S BIJ ZORGGROEP

Het werven van belangstellende huisartsenpraktijken was iets lastiger. De meeste praktijken hebben geen ervaring met bbl'ers: mbo-studenten met een arbeidsovereenkomst die meer tijd doorbrengen op hun stageplek dan op school. De bol-constructie – een mbo-student die één dag per week stageloopt – is gebruikelijker. 'Het is bovendien van tevoren onzeker

'Opleidingsplek bieden is helemaal niet ingewikkeld'

Larissa Meerman, apothekhoudend huisarts in Almen, zocht uitbreiding van haar assistententeam toen ze hoorde over het opleidingstraject dat zorggroep HOOG faciliteert (zie hoofdstuk). 'Ik wilde graag iemand opleiden die blijft. Die is niet makkelijk te vinden. Dat het traject via de zorggroep iets nieuws is en dat er veel gefaciliteerd wordt, gaf voor mij de doorslag om eraan mee te doen.'

Stagiaire Esther Busch (48) kwam afgelopen september in de praktijk werken. Eerst met twee dagen school per week, daarna met één schooldag. De keuze voor assistente is voor haar niet helemaal nieuw. 'Na de mavo heb ik één jaar de opleiding voor doktersassistente gevolgd. In de jaren daarna heb ik nog best vaak spijt gehad dat ik die niet heb afgemaakt. Ik werd inkoopmedewerkster in de industrie, maar de zorg bleef trekken. Toen ik een bbl-opleiding in de buurt kon volgen, heb ik me aangemeld.'

■ PATIËNTEN VOLGEN

Bij de speeddates op de informatiebijeenkomst troffen Busch en Meerman elkaar. Beiden waren enthousiast. Busch: 'Ik had ook een leuk gesprek met een grote praktijk, maar een kleine dorpspraktijk als deze, met apotheek, sprak me aan. Na het kennismakingsgesprek hier in Almen ben ik niet meer naar de grote praktijk gegaan. Ik vind het mooi om patiënten in principe te volgen vanaf het eerste telefoontje tot en met de medicatie. Misschien ga ik in de toekomst de opleiding voor apothekersassistente volgen om nog beter inzetbaar te zijn in deze praktijk, maar dat zien we later.' Een halfjaar na de start bevalt het van beide kanten uitstekend. 'Je kunt

merken dat Esther levenservaring heeft', zegt Meerman. 'Een telefoongesprek of een gesprek aan de balie voeren gaat vanzelf. Ze heeft ook snel overzicht over dingen. Ik was op zoek naar iemand die in het team past en met Esther klikt het heel goed.' Busch: 'Voor mij is deze opleiding een bewuste keuze. Ik wil dit vak onder de knie krijgen. Dat geldt ook voor de anderen uit mijn opleidingsgroep. We gaan zo snel, dat de school ons maar amper bij kan houden.'

In het werk van assistente voelt ze zich helemaal thuis. 'Soms ligt er een babytje van een halfjaar op de onderzoeksbank, soms een mevrouw van 96. Ik vind ze beiden even aandoenlijk. Het is mooi om te ervaren hoe verschillend mensen zijn en om daar dan mee om te gaan. Soms is het even pittig, maar ik kom altijd enorm blij en met veel energie thuis.'

■ GENOEG ANIMO

Voor Meerman is het in huis halen van een bbl'er zo'n succes, dat ze er binnenkort nog één gaat opleiden. 'Ik kreeg een open sollicitatie van iemand die via een bbl-traject apothekersassistente wil worden. Zonder de ervaring met Esther had ik dat niet aangedurfd. Er zit bij de volgende wel iets meer werk aan vast, omdat mijn praktijk een erkende leerplek moet worden nu de zorggroep niet als facilitator optreedt. Maar dat blijkt allemaal best mee te vallen. Voorheen had ik me er nooit zo in verdiept wat er bij opleiden komt kijken, maar dat is helemaal niet zo ingewikkeld. Wat dat betreft is de komst van Esther een eyeopener geweest.' Busch: 'Ik hoop dat veel meer praktijken assistenten gaan opleiden. Onder zij-instromers is er meer dan genoeg animo.'

Dermatoloog

Ton den Hartog
Huisarts

Afwijking teennagels

Dermatologie

Bij een 1,5 jarige jongen is er sprake van afwijkende nagels dig I bdz. Bij herhaling heeft hij hiervan hinderlijke klachten van roodheid waardoor hij minder belast. Wat is jullie advies?

6 mensen vinden dit behulpzaam

Chirurg

Meld je nu aan voor Prisma: het kennis-netwerk voor huisartsen!

Prisma is een digitaal netwerk opgezet voor én door huisartsen waarin je eenvoudig en laagdrempelig jouw patiënt casus voorlegt aan een multidisciplinair team van specialisten.

Wat kun je met Prisma?

Zoek in de Prisma kennisbank; een alsmat groeiend naslagwerk van ruim 14.000 casussen.

Post eenvoudig een casus, voeg beeldmateriaal toe en krijg binnen 2 uur meerdere multidisciplinaire adviezen.

Leer door mee te lezen met de casuïstiek van collega huisartsen; Prisma is een permanente vorm van nascholing.

Hoe krijg ik toegang?

Prisma is een onderdeel van de Siilo app. Download de app gratis op je smartphone in de App Store of Google Play Store en doorloop de registratie.

Scan de QR-code met de camera van je telefoon om toegang te krijgen tot het Prisma netwerk.

‘Stagiares gaan vooral aan de slag met wat ze in de praktijk tegenkomen. We horen veel enthousiasme over hun motivatie en inzet’

of een assistente na haar opleiding in de praktijk blijft werken, al is dat van beide kanten vaak wel de insteek.’ De zorggroep koos er daarom voor om de financiële risico’s en administratieve lasten bij de huisartsen weg te nemen. ‘Wij hebben de mensen die de opleiding gingen volgen, in dienst genomen en gedetacheerd bij de huisartsenpraktijken. In de pilot vergoeden wij een deel van de kosten, om dit zij-instroomtraject een boost te geven. Daarnaast zorgen wij voor alle papieren: van het aanvragen van subsidies tot en met de arbeidscontracten. Verder hebben zowel praktijk als stagiaire mij als aanspreekpunt voor als iets niet lekker loopt.’

In september vorig jaar begonnen 12 stagiaires via HOOG en 6 van collegazorggroep HZOIJ. Dit voorjaar sluiten daar 2 stagiaires nieuwe bij aan. ‘Het ROC wilde aan de slag met een klas van 15 tot 20 leerlingen. Die klas hebben we dus mooi gevuld gekregen.’

■ SPEEDDATES

De stagiaires en huisartsenpraktijken zijn via speeddates aan elkaar gekoppeld. ‘We hebben de sollicitanten per regio ingedeeld en de cv’s opgestuurd naar de praktijken in die regio. Na een avondje speeddates mochten zowel de

vertegenwoordigers van de praktijken als de stagiaires hun top-3 doorgeven. Daar hebben we hele mooie matches mee kunnen maken, die tot nu toe allemaal prima lopen.’

Het opleidingsconcept van de zij-instromers in Oost-Gelderland is anders dan traditioneel. Achterhuis: ‘We werken met praktijkleren, waarbij stagiaires vooral aan de slag gaan met wat ze in de praktijk tegenkomen. Dat betekent dat de leertrajecten flexibel zijn, afgestemd op het tempo van het individu. De een kan misschien al in anderhalf jaar een diploma op zak hebben, de ander zal er langer over doen. De praktijken moesten wel even wennen aan deze manier van opleiden, maar we horen nu veel enthousiasme over de motivatie en de inzet van deze studenten.’

HOOG wil jaarlijks in ieder geval in september steeds een nieuwe groep zij-instromers opleiden, mogelijk aangevuld met een kleinere groep die in maart begint. ‘Het blijft een uitdaging om voldoende stageplekken te vinden. Door praktijken meerdere mogelijkheden te bieden – bol’ers, bbl’ers en bbl’ers die met praktijkleren worden opgeleid – hopen we voor iedere praktijk en voor iedere toekomstige assistent iets passends te bieden.’

Zij-instroomtraject in steeds meer regio’s

De LHV ontwikkelde in 2021 het eerste zij-instroomtraject voor doktersassistenten, samen met andere partijen in de regio Den Haag-Zoetermeer. Op basis van dat eerste traject en de voortschrijdende inzichten in de jaren daarna, heeft de LHV een draaiboek gemaakt dat ook in andere regio’s gebruikt kan worden. Het draaiboek is gebaseerd op de samenwerking en ervaringen van SSFH, UWV, ROC Mondriaan, Hadoks en Georganiseerde eerstelijnszorg Zoetermeer.

‘Het draaiboek heeft inmiddels z’n weg door het land gevonden’, vertelt senior beleidsadviseur Heleen van Bloemendaal, die vanaf het begin vanuit de LHV is betrokken. ‘Diverse zorggroepen en LHV-afdelingen gebruiken het draaiboek nu om zij-instromers te werven en op te leiden tot doktersassistent. Dat gebeurt onder meer in het midden en het oosten van het land. In het noorden en rond Rotterdam wordt gewerkt aan een eerste traject. In de regio Den Haag en Westland-Schieland-Delfland gaat na de zomer de derde groep van start. Daar werken zorggroep en ROC inmiddels zo goed samen, dat de LHV er grotendeels tussenuit kan. Zorggroep en ROC gebruiken het draaiboek voor allerlei praktische zaken, zoals de uitnodigingsbrieven voor potentiële stagiaires en stagepraktijken.’

■ REGIONALE MATCHING

Het draaiboek is niet in beton gegoten, zegt Van Bloemendaal. ‘We adviseren iedereen om te doen aan cherry picking: haal eruit wat je zinvol vindt. In de ene regio gaan de assistenten-in-opleiding eerst een paar weken volledig naar school om een basis te hebben op het moment dat ze gaan werken. In andere regio’s gaan ze vanaf de eerste week al aan de slag in een praktijk.’

Een van de voortschrijdende inzichten van de afgelopen jaren, opgenomen in het draaiboek, is de regionale matching. ‘De regionale zorggroep kent de praktijken redelijk goed en weet wat belangrijk is voor huisartsen. Het ROC kan een goede inschatting maken van de leerbaarheid van de kandidaten.’ Een landelijke stuurgroep van LHV, UWV, SSFH en ROC Mondriaan overlegt regelmatig over de actuele stand van zaken rond zij-instromers en eventuele updates van het draaiboek. ‘Ook de NVDA en InEen zijn inmiddels aangehaakt bij de stuurgroep. Daar zijn we heel blij mee. We zien momenteel meerdere ontwikkelingen: stagiaires die meer vanuit zorggroepen worden ondersteund en stagiaires die deels hun opleiding volgen op de huisartsenpost en deels in de huisartsenpraktijk. Dat zijn mooie ontwikkelingen die huisartsen ontzorgen en zo het aantrekken van zij-instromers mogelijk blijven maken.’

Zij-instromer zoekt stageplaats

Belangstelling voor het opleiden van een zij-instromende doktersassistent?
Neem contact op met het regiobureau van jouw LHV-afdeling.